

Region Skåne

Redovisningsrevision

Revisionsplan 2020

KPMG AB

2020-05-14

Revisionsplan 2020
Region Skåne

2020-05-14

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
2	Syftet med vårt uppdrag	2
3	Hur vi genomför vårt uppdrag	2
3.1	Riskbedömning	3
4	Kunskap om verksamheten	3
4.1	Verksamhet och organisation	3
4.2	Ekonomisk översikt	5
4.3	Väsentliga transaktionsflöden	6
4.4	Kontrollmiljö	8
5	Revisionsmetod	9
5.1	Delårsrapport	9
5.2	Årsbokslut och årsredovisning	9
5.3	Fördjupningar inom ramen för redovisningsrevision	10

1 Bakgrund

Vi har av Region Skånes revisorer fått i uppdrag att som sakkunniga biträden utföra redovisningsrevision. Uppdraget avser enligt avtal åren 2019 - 2022 om option utnyttjas, varför 2020 är vårt andra år som sakkunniga under avtalsperioden.

2 Syftet med vårt uppdrag

Syftet med vårt uppdrag är att granska i vilken utsträckning de löpande och de årliga räkenskaperna inklusive rapporteringen är rättvisande och om den kontroll som görs för att säkerställa en tillförlitlig och säker redovisning är tillräcklig. Annorlunda uttryckt är syftet att granska i vilken utsträckning Region Skånes räkenskaper överensstämmer med god redovisningssed.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och SKYREV.

Resultatet från vår granskning utgör underlag för revisorernas bedömning och prövning av:

- Om den interna kontrollen och säkerheten i redovisningen är tillräcklig. I granskningen ingår även medelsförvaltningen.
 - Dessutom syftar vår granskning till att främja utvecklingen av regionens interna kontroll och regionens tillämpning av God redovisningssed samt att utveckla effektiviteten i ekonomirutinerna.
- Delårsrapporten inklusive bedömningen av helårsprognosen och om de av fullmäktige beslutade finansiella målen bedöms kunna uppnås.
- Årsbokslutet och årsredovisningen inklusive bedömning av om de av fullmäktige beslutade finansiella målen har uppnåtts samt om balanskravet har uppnåtts. Vår granskning av årsredovisningen avser primärt den finansiella informationen men övrig information i årsredovisningen kommer också att bedömas.

Vår revision omfattar hela Region Skånes organisation exklusive dotterbolag vilket ger oss god överblick.

3 Hur vi genomför vårt uppdrag

KPMG kommer att genomföra redovisningsrevisionen baserat på SKR:s och SKYREV:s metodik. Hos Region Skåne innebär tillämpningen av metoden sammanfattningsvis att bland annat följande steg genomförs:

- Vi fastställer målen för redovisningsrevisionen.
- Vi skaffar oss kunskap om verksamheten i syfte att kunna bedöma dess risker och de väsentliga fel i årsredovisningen som riskerna kan medföra.
- Vi gör en övergripande planering av revisionsinsatserna.
- Vi genomför vår granskning baserat på de gjorda riskbedömningarna.

- Vi rapporterar från vår revision och bidrar därigenom bland annat till att vidareutveckla redovisningen i Region Skåne.

Vår granskning och rapportering syftar primärt till att ge revisorerna underlag av hög kvalitet för ansvarsprövningen. Utöver detta är det vår ambition att bidra till vidareutvecklingen hos de granskade enheterna bland annat genom att i vår rapportering lyfta fram och rekommendera sådant som vi bedömer kan stärka och effektivisera regionens processer och den interna kontrollen.

Vår granskning genomförs så långt möjligt ute i organisationen i nära dialog med de tjänstemän med flera som är verksamma där. Den dialog som då uppstår mellan KPMG:s medarbetare och Region Skånes tjänstemän med flera medför en god grund för hög kvalitet i vår revision. Den bidrar dessutom till förståelse i organisationen för revisionens syfte och till att revisionen kan uppfattas som ett stöd för organisationen.

3.1 Riskbedömning

Vår riskbedömning utgör ett mycket väsentligt moment i vår revision. Vi beaktar bland annat:

- Inneboende risker, vilket avser de verksamhetsrisker som finns och som kan medföra fel i redovisningen av olika slag.
- Kontrollrisken, vilket avser brister i verksamhetens kontroller så att fel inte uppmärksammas och inte blir åtgärdade.
- Revisionsrisken avser risken för att fel i redovisningen inte upptäcks under revisionsarbetet och att detta medför felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen.

Kombinationen av dessa risker utgör grunden för revisionens bedömning av vilka revisionsinsatser som ska göras avseende såväl inriktning som omfattning.

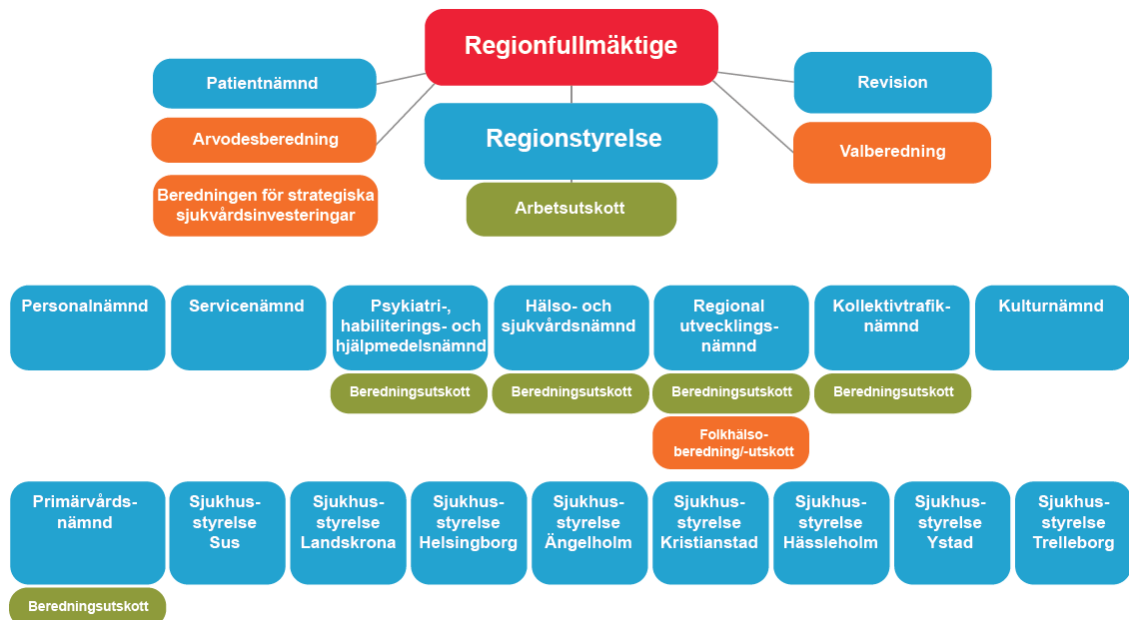
4 Kunskap om verksamheten

4.1 Verksamhet och organisation

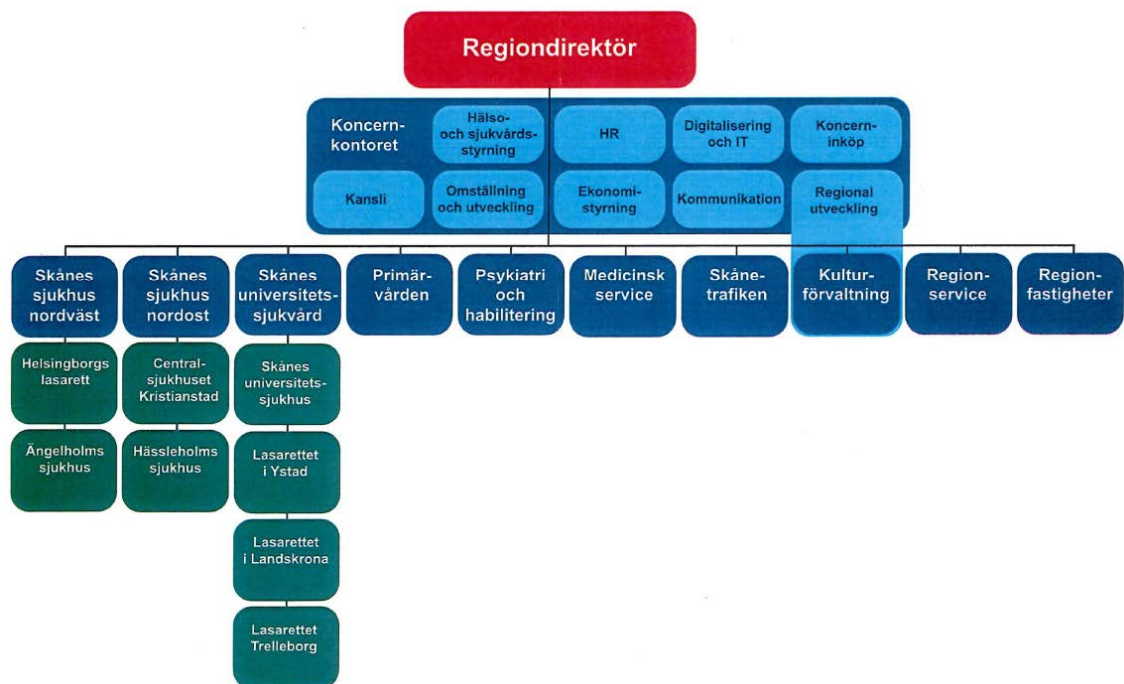
Region Skåne bedriver verksamhet inom hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling.

Regionen har cirka 35 000 anställda och personalkostnaderna utgör cirka 50 % av verksamhetens kostnader.

Den politiska organisationen består bland annat av regionfullmäktige, regionstyrelse och ett antal nämnder och styrelser. I uppdraget med redovisningsrevisionen ingår samtliga blå enheter nedan förutom Revisionen som granskas i annan ordning. Därtill kommer att vi även granskar verksamheten i Södra Regionvårdsnämnden.

Förvaltningsorganisationen ser från och med 2019 ut enligt nedan.

De förändringarna i regionens organisation som skedde 2019 gick snabbt och de administrativa systemen hann inte ändras. Ett antal av redovisningsenheterna har sin redovisning spridd i olika redovisningsföretag inom regionens samlade huvudbok vilket ökar risken för felaktigheter i redovisningen.

4.2 Ekonomisk översikt

Resultaträkning (fullfondering)	2020 B	2019
Verksamhetens intäkter	10 078	9 697
Verksamhetens kostnader	-50 674	-47 921
Avskrivningar	-1 584	-1 504
Verksamhetens nettokostnader	-42 180	-39 728
Skatteintäkter	32 879	32 016
Ek. utjämning o statliga bidrag	11 489	10 263
Intäkter från skatt bidrag & utjämning	44 368	42 279
Finansnetto	-1 288	-1 495
Resultat	900	1 056

Balansräkning (fullfondering)	2020 B	2019
Immateriella anläggningstillgångar	871	640
Materiella anläggningstillgångar	28 067	24 468
Finansiella anläggningstillgångar	453	633
Summa anläggningstillgångar	29 391	25 741
Bidrag till infrastruktur	755	792
Förråd och varulager	}	279
Kortfristiga fordringar		4 864
Kassa och bank		1 074
Summa omsättningstillgångar	4 864	5 075
Summa tillgångar	35 010	31 608
Eget kapital	-18 601	-18 950
Avsättningar för pensioner	34 671	32 908
Övriga avsättningar	70	134
Avsättningar	34 741	33 042
Långfristiga skulder	7 621	6 411
Kortfristiga skulder	11 249	11 105
Skulder	18 870	17 516
Summa skulder och eget kapital	35 010	31 608

4.2.1 Redovisningsprinciper

Region Skåne tillämpar Kommunallagen, Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. En väsentlig avvikelse från lagen är att Region Skånes redovisning primärt presenterar resultat- och balansräkningar enligt fullfonderingsmodellen. Redovisning enligt den lagstadgade blandmodellen görs endast som en komplettering.

Detta innebär att resultat enligt blandmodellen uppgick 2019 till 961 mnkr (-676 mnkr) och eget kapital till -2 573 mnkr (-3 535 mnkr).

4.2.2 Finansiella mål

4.2.2.1 Resultatmål

Resultatet ska över en rullande femårsperiod uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet.

4.2.2.2 Finansieringsmål

Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas för att delfinansiera större investeringsprojekt. Under 2020 bör självfinansieringsgraden (årets resultat och avskrivningar i förhållande till investeringsbelopp) uppgå till minst 48 procent för att inte äventyra skuldsättningsmålet.

4.2.2.3 Skuldsättningsmål

Region Skånes externa räntebärande nettolåneskuld får högst uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

4.3 Väsentliga transaktionsflöden

4.3.1 Löneprocess

Löner och lönebikostnader svarar för en mycket stor del av de totala verksamhetskostnaderna. Löneprocessen innehåller även ett antal förtroendekänsliga moment såsom representation, utläggsredovisning mm. Löneprocessen är även en transaktionsrik process. Detta sammantaget medför att löneprocessen är väsentlig.

4.3.2 Inköpsprocess

Enheterna gör årligen stora inköp till verksamheten och inköpsfunktionen är därför att anse som kritisk och ställer stora krav på ansvarsfördelning, integritet och effektivitet och kunskaper i avtalsskrivning. Enheterna är dessutom skyldiga att följa lagen om offentlig upphandling (LOU), vilket även ställer krav på väl fungerande rutiner för undvikande av eventuella anspråk som kan riktas mot Region Skåne från leverantörer. Läkemedelskostnader utgör en väsentlig del av Region Skånes kostnads massa. Det är

därför av vikt att ändamålsenlig uppföljning sker och att avstämning görs mot befintliga avtal.

4.3.3 Bokslutsprocess

Den primära målsättningen för vår revision av den finansiella redovisningen är att tillförsäkra att den externa redovisningen som lämnas i den samlade årsredovisningen och delårsrapporten är rättvisande och följer Kommunallagen och Lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Den snäva tidplanen i samband med årsbokslut och förekomsten av manuella transaktioner medför att det är av yttersta vikt att bokslutsprocessen inte fallerar med avseende på avstämningsrutiner, periodiseringar, fullständighet, dokumentation och konsolidering etc.

Vår ingående analytiska granskning av väsentliga balansposter omfattar granskning av ej förväntade förändringar och poster. Vår granskning kommer att ske utifrån vår förståelse av enheternas verksamheter samt vår kunskap om och revisionsiakttagelser från verksamheten i övrigt. Vi kommer också att i samarbete med ansvariga försäkra oss om att en rättvisande bild ges av verksamheten. Detta gör vi genom granskning av redovisningsprinciper och -regler, former för presentation samt tilläggsupplysningar.

4.3.4 Intäktprocess – skatteintäkter

Skatteintäkterna utgör mer än 60 % av Region Skånes totala intäkter, varför denna process är att anse som väsentlig. Komplexiteten i processen är dock relativt låg och posterna går att verifiera genom substansgranskning. Region Skåne får emellertid även andra intäkter i form av ersättningar, exempelvis relaterade till riktade statsbidrag och ersättningar för migrationskostnader. Vissa av dem kräver ett aktivt arbete för sökning av rörliga komponenter varför processerna kring detta är viktiga.

4.3.5 Intäktprocess – verksamhetens intäkter

Region Skånes intäktprocess är mycket transaktionsintensiv. Detta ställer höga krav på integritet (fullständighet och korrekthet) i informationsflödena för att erhålla en korrekt redovisning och periodisering av intäkterna. Intäktsredovisningen involverar ett flertal komplexa IT-system och IT-beroendet är högt varför intäktprocessen är att anse som väsentlig.

4.3.6 Investeringar och materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar utgör en stor del av balansomslutningen. Rutinen för anläggningstillgångar är därför att anse som kritisk, främst beträffande administration av anläggningsregister, rörelsetillhörighet, värdering inklusive prövning av eventuella nedskrivningsbehov, redovisning av pågående nyanläggningar (rörelsetillhörighet, kostnadsfördelning, avslut/aktivering, uppföljning mot budget, projektledning etc.), fastställande av nyttjandeperioder (avskrivningar) och integritet i involverade IT-system. I samband med införande av komponentredovisning har frågeställningen kring avgränsning mellan aktivering och kostnadsföring av nedlagda utgifter fått ytterligare relevans.

4.3.7 Avsättningar

Region Skånes avsättningar uppgår till stora belopp och utgör ca 50 % av balansomslutningen. Det finns en stor inbyggd komplexitet i värderingen av avsättningar och att identifiera och estimeras dessa avsättningar kräver ett stort inslag av bedömningar varför detta anses som ett väsentligt område.

4.3.8 Finansiering och säkringsredovisning

Region Skånes lånefinansiering uppgår till stora belopp. Säkringsredovisning relaterat till denna är ett komplext område med specifika redovisningsfrågor. Användande av finansiella instrument ställer höga krav på personalens kompetens och en fungerande ansvarsfördelning då bristande rutiner eller felaktiga beslut skulle kunna få stora konsekvenser.

4.3.9 IT-säkerhet

Verksamheterna är i hög utsträckning beroende av IT-systemens funktionalitet p.g.a. höga transaktionsvolymerna och kritiska gränssnitt mellan förssystem och ekonomisystem. Beaktat de omfattande transaktionsvolymerna ställs höga krav på väl utformade IT-kontroller då volymerna är för omfattande för en manuell kontroll.

4.4 Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgörs av de faktorer som anger tonen i verksamheten och därmed påverkar kontrollmedvetandet. Hit hör integritet, etik, ledarskapsstil, ansvarsfördelning, organisatorisk uppbyggnad, engagemang och styrning från ledningen och styrelsen. Kontrollmiljön är grunden för en effektiv styrning och kontroll. Delar för god intern kontroll är enligt COSO- ramverket:

- Riskutvärdering
- Kontrollaktiviteter
- Kontrollmiljö
- Information och kommunikation
- Tillsyn

Kontrollmiljön skapas av aktörerna i organisationen och genom deras samverkan. Viktiga delar för kontrollmiljön är också de regler, policys och målsättningar som beslutats. Kontrollmiljön påverkas också starkt av de signaler ledningen ger på olika nivåer. En god kontrollmiljö brukar sammanfattningsvis innebära att det finns en kultur och ett regelverk där samtliga i organisationen är medvetna om vilka spelregler som gäller samt att ansvar och befogenheter är klart definierade och kommunicerade.

Baserat på kännedom från tidigare års granskningsarbete och revisionsrapporter är det vår preliminära bedömning att region Skåne i allt väsentligt har en tillfredsställande intern kontroll inom redovisningsområdet.

5 Revisionsmetod

Baserat på ovanstående information har vi upprättat en riskkarta för Region Skåne, vilken utgör grunden för vår detaljerade revisionsansats för redovisningsrevisionen av Region Skåne. Vi föreslår nedan under 5.3 fördjupningsgranskningsprojekt utöver de obligatoriska granskningarna av delårsrapport samt årsbokslut och årsredovisning.

5.1 Delårsrapport

Revisorerna ska enligt Kommunallagen granska delårsbokslutet och bedöma om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Som underlag för detta ska KPMG granska Region Skånes delårsrapport per 2020-08-31 för att bedöma om den upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt God redovisningssed i kommunal verksamhet. I granskningen ingår också att bedöma om de finansiella målen som fullmäktige fastställt bedöms kunna uppnås. KPMG:s granskning av delårsrapporten är en översiktlig granskning vilket innebär att den är begränsad jämfört med en fullständig revision.

5.2 Årsbokslut och årsredovisning

Granskning av årsbokslutet och årsredovisningen kommer att ske inklusive resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalys, drifts- och investeringsredovisning samt noter. Syftet med granskningen är förstås att bedöma om årsbokslutet ger en rättvisande bild av resultat och ställning samt att bedöma om det upprättats i enlighet

med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Dessutom ska måluppfyllelsen avseende de finansiella målen granskas.

5.3 Fördjupningar inom ramen för redovisningsrevision

För varje fördjupningsgranskning upprättas en projektplan och rapport enligt SKYREV:s rekommendationer.

5.3.1 Granskning av investeringar - sjukhusen

Under 2019 genomfördes en granskning av att Region Skåne på en övergripande nivå uppfyller god redovisningssed vad avser investeringar. Denna granskning var inriktad på att utröna om det interna kontrollsystemet inom Region Skåne medför en rättvisande ekonomisk redovisning av kostnader för investeringar och underhåll/korttidsinventarier. Sammanfattningsvis konstaterades att regionens rutiner för redovisning av investeringar förefaller fungera på ett ändamålsenligt sätt.

Region Skåne har investerat, och fortsätter att investera, mycket stora belopp i olika sjukhusprojekt vid de större sjukhusen i Skåne.

Nu avser vi att utifrån resultatet från föregående års granskning genomföra en fördjupad granskning av investeringarna i sjukhusområdet i Malmö genom omfattande dataanalyser samt stickprov av fakturor i dessa omfattande projekt.

Granskningen kommer i huvudsak att genomföras via registeranalyser av redovisningsmaterial samt granskning av fakturor med avseende på aktiverbarhet, attest och jämförelse mot godkänd investeringsbudget.

5.3.2 Granskning av personalkostnader - pensioner

Med tanke på att personalkostnaderna utgör en så stor del av Region Skånes kostnader bedömer vi att granskning med varierande inriktning inom personalområdet bör ske varje år.

Syftet med denna granskning är att bedöma om rutinerna för rapportering av pensioner är utformade på ett ändamålsenligt sätt, att den interna kontrollen är tillfredsställande och att god redovisningssed efterlevs. Granskningen kommer att baseras på genomgång av relevanta dokument inklusive rutinbeskrivningar, intervjuer med ansvariga tjänstemän samt stickprov av väsentliga kontrollmoment.

5.3.3 Granskning av köpta vårdtjänster

Region Skåne erhåller varje år fakturor från andra regioner och försäkringskassan vilka uppgår till väsentliga belopp. Den huvudsakliga bakgrunden till dessa fakturor är att skåningar har av olika anledningar vårdats i en annan region i Sverige eller utomlands. Vi ser ett behov av att kartlägga omfattning och karaktär av denna inkommande fakturering samt att granska vilka rutiner Region Skåne har för att säkerställa att rätt belopp faktureras och utbetalas.

Granskning sker genom intervjuer och genomgång av attest och fakturor samt redovisningen.

5.3.4 Granskning av utomlänstäckningar

Region Skåne sänder varje år fakturor till andra regioner och till Försäkringskassan för vård utförd av så kallade utomlänspatienter samt utländska patienter.

Vår granskning syftar till att bedöma om Region Skåne har ändamålsenliga och väl fungerande IT-system och rutiner som kan generera ändamålsenliga och korrekta underlag för faktureringen och redovisningen.

Granskning sker genom kartläggning och utvärdering av rutiner samt test av dessa.

Avgränsning görs till Skånes Universitetssjukvård som bedöms ha den största omfattningen av denna vård.

5.3.5 Pandemins effekter på redovisning och likviditet

Den pågående pandemin utsätter Region Skåne för ekonomiska påfrestningar av ett slag som inte förekommit sedan regionen bildades för tjugo år sedan. Regionen kommer dock sannolikt att erhålla någon form av särskilda statsbidrag med anledning av pandemin.

5.3.5.1 Redovisning

Det kan tänkas att eventuella särskilda statsbidrag med anledning av pandemin blir villkorade av hur stora kostnader som regionen haft och då blir det väsentligt att på ett rättvisande sätt kunna redovisa dessa kostnader. Granskningen siktar på att utreda om det finns ändamålsenliga rutiner och system i redovisningen som fångar upp kostnader för Coronapandemin med anledning av eventuella ersättningar från staten.

5.3.5.2 Likviditet

Att klara betalningar för den löpande verksamheten och för de extra insatser som pandemin förorsakar samtidigt som de omfattande investeringsprojekten i sjukhusområden och kollektivtrafiksystem rullar på, ställer stora krav på en väl fungerande planering för finansiering och likviditet.

Vi kommer från en lång period av låga eller till och med negativa räntenivåer vilket har varit ekonomiskt gynnsamt för regionen. I takt med att världens olika regeringar nu genom finanspolitiska åtgärder av sällan skådat slag behöver låna enorma summor kan det tänkas att räntenivåerna stiger. Hur ser den ekonomiska beredskapen ut för att en tillvaro med högre räntenivåer?

Denna granskning syftar till att kartlägga det arbete som sker för att hantera finansierings- och likviditetsfrågor på kort och lång sikt samt planeringen för högre räntekostnader.

KPMG AB

Johan Rasmusson

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor